

Nota
Veurne, Ooststraat
Programma van maatregelen

Inhoud

1	Gemotiveerd advies.....	3
1.1	Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek.....	3
1.2	Impactbepaling	3
1.3	Waardering archeologische vindplaats	5
1.4	Bepaling van de maatregelen	7
2	Programma van maatregelen: Behoud in situ.....	8
2.1	Administratieve gegevens	8
2.2	Afbakening site	10
2.3	Strategie tot behoud in situ.....	10
2.4	Technische vereisten uitvoering.....	10
2.5	Fasering van uitvoering	10
2.6	Competenties uitvoerder	10
2.7	Risicofactoren bij uitvoering.....	10
3	Lijst met figuren.....	11
4	Bibliografie.....	11

1 Gemotiveerd advies

Advies	Oppervlak / aantal	Tijdstip	Voorwaarde
Behoud in situ	440 m ²	Na bekrachtiging Nota	Afgraving tot max. 40 cm onder maaiveld (zie verder)

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het gemotiveerd advies voor al dan niet verder onderzoek is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Op basis van het bureauonderzoek uitgevoerd door Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bvba kon een hoge verwachting voor archeologische sporen binnen het plangebied vooropgesteld worden. Het bureauonderzoek toonde aan dat het plangebied zich vanaf de 13de eeuw binnen de stadsmuren van Veurne situeert en minstens vanaf de 16de eeuw bebouwd.

Gezien de historische ligging in het middeleeuwse centrum van de stad Veurne werd een vervolgonderzoek in de vorm van proefputten voorgesteld.¹

Het proefputtenonderzoek werd op 18 juni 2018 uitgevoerd door BAAC Vlaanderen bvba (zie “Nota Veurne, Ooststraat: Verslag van resultaten”). Op basis van de veldgegevens kon de aanwezigheid van verschillende ophogingslagen, grondsporen en muurresten aangetoond worden. Deze sporen dateren minstens vanaf de 13de eeuw. Na het bestuderen van de sporen en het toetsen van de terreinmetingen aan de toekomstige bouwplannen kan volgend advies geformuleerd worden.

1.2 Impactbepaling

De eerste archeologisch interessante lagen en sporen bevinden zich echter op een diepte van 80 cm tot 100 cm onder het maaiveld in het noorden en op 60 cm onder het maaiveld (ca. 5 m TAW) in het zuiden van het plangebied. De geplande bouwwerkzaamheden, die voornamelijk bestaan uit de plaatsing van een vloerplaat, zullen de bodem tot slechts 40 cm onder het maaiveld verstoren.

De voorziene nutsleidingen worden in deze plaat verwerkt en zullen aansluiten op bestaande leidingen en riolering. Deze nutsleidingen zullen bijgevolg geen diepere verstoringen veroorzaken dan de reeds beschreven verstoring door de vloerplaat. Archeologische sporen onder de vloerplaat zullen *in situ* bewaard kunnen worden met een bufferzone van minstens 20 tot 60 cm.

Deze buffer is voldoende aangezien door de werkwijze waarop de vloerplaat geplaatst zal worden gegarandeerd niet aan het archeologisch niveau geraakt zal worden. De zone van de plaat zal namelijk 40 cm (niet dieper, dat zou enkel aanbrengen van meer stabilisé en beton en dus hogere

¹ Devroe A., 2018a, Devroe A., 2018b

kosten opleveren) uitgegraven worden waarna 10 cm stabilisé met daarop netten geplaatst wordt om uiteindelijk het beton voor de vloerplaat te storten. Na de uitgraving zullen geen (zware) machines op het vlak komen waardoor er geen kans is op beschadiging van het onderliggend vlak. De bodem is stevig en compactie zal, indien het zich al voordoet, zeer beperkt zijn. Bovendien bestaan de sporen uit muurwerk en opvullingspakketten. Dergelijke sporen zijn niet erg gevoelig voor compactie. Slechts plaatselijk en in beperkte mate zal dieper verstoord worden door de aanleg van een funderings sleuf tot 90 cm diep met een zeer breedte van 40 cm en ter hoogte van de geplande voorziening van enkele waterputten zal een beperkte zone binnen het plangebied tot 2 m diep verstoord worden (zie Figuur 1).

Rond de zone van de waterputten worden infiltratiekragen voorzien met afmetingen van 236 op 101 cm en een maximumdiepte van 77 cm. De uitgraving voor het plaatsen van deze kragen zal niet dieper gaan dan 77 cm aangezien deze pas komen te liggen met het maaiveld. In deze noordelijke zone van het plangebied liggen archeologische sporen op een diepte van 80 tot 100 cm onder het maaiveld waardoor verstoringssimpact van de infiltratiekragen niet enkel in horizontaal maar ook in verticaal vlak zeer beperkt blijft. Bovendien liggen de kragen, zoals te zien in Figuur 1, juist ten oosten van de aangetroffen sporen, ter hoogte van ophogingspakketten.

De oppervlakte van de diepere geplande verstoringen, waarbij potentieel archeologische resten geraakt zullen worden, is zo klein (slechts ca. 40 m²) dat relevante kennisvermeerdering voor het plangebied en zijn omgeving hier niet mogelijk is. Bijgevolg wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd en kan hier voor het grootste deel van het plangebied een behoud in situ geadviseerd worden.

Figuur 1: plangebied met aanduiding aangetroffen sporen en geplande werkzaamheden dieper dan 40 cm op GRB.

Plan 1: Doorsnedes toekomstige situatie met zicht op vloerplaat en funderingssleuven²

1.3 Waardering archeologische vindplaats

De resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem toonden aan dat er zich ter hoogte van het onderzoeksterrein archeologisch relevante restanten bevinden, de aanwezigheid van een archeologische vindplaats werd vastgesteld. Echter, deze resten bevinden zich dieper dan de gemiddelde diepte van de geplande werkzaamheden en dit met inbegrip van een buffer van minstens 20 cm tot 60 cm.

Volgens de Code van Goede Praktijk paragraaf 5.2. dient na elke fase van het onderzoek te worden afgewogen of verder archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Bij deze afweging kan men beroep doen op een beslissingsboom (Figuur 2).

Voor het plangebied werd deze afweging gemaakt:

Betreffende de ingrepen in de bodem die potentieel archeologische waarden raken (funderingssleuven en zone voor waterputten):

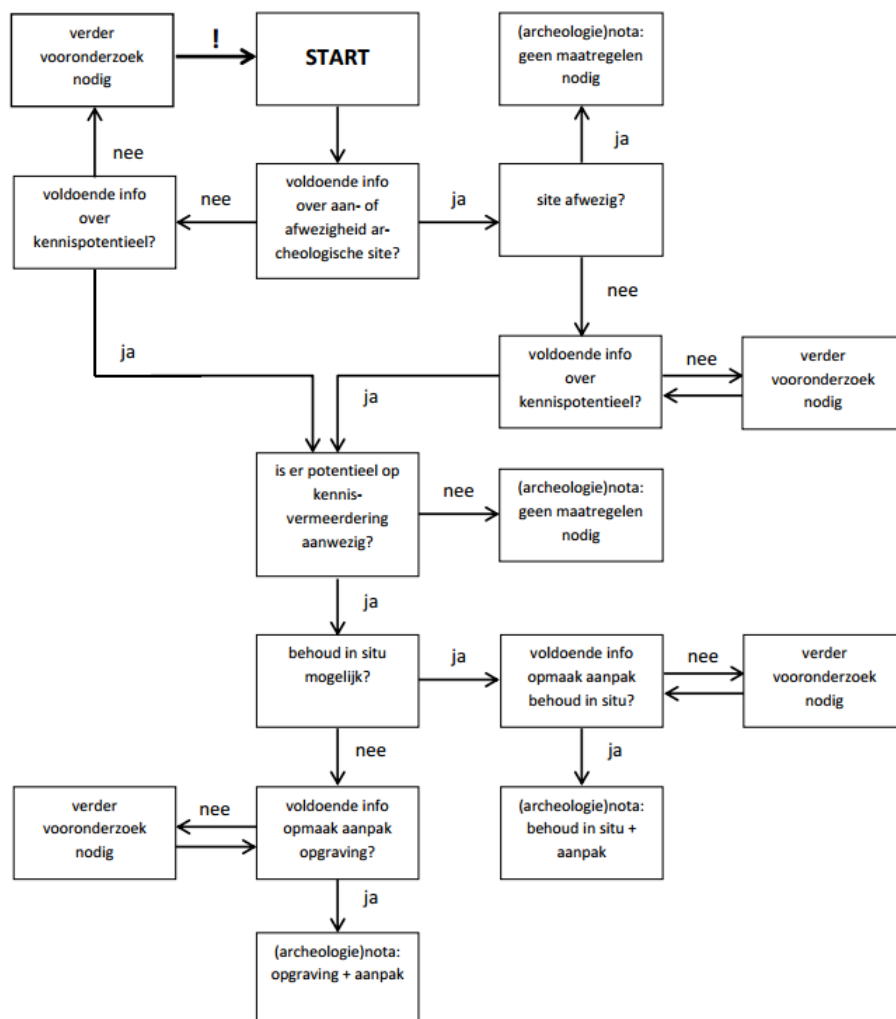
- Voldoende info aanwezigheid site: ja
 - Site aanwezig: ja
 - Voldoende info over kennispotentieel: ja
 - Potentieel kennisvermeerdering aanwezig: ja, maar niet binnen de geplande ingreepdiepte en -omvang
- ➔ Geen maatregelen

² Devroe A., 2018a

Betreffende overige geplande ingrepen binnen het plangebied

- Voldoende info aanwezigheid site: ja
- Site aanwezig: ja
- Voldoende info over kennispotentieel: ja
- Potentieel kennisvermeerdering aanwezig: ja, maar niet binnen de geplande ingreepdiepte en -omvang
- Behoud in situ mogelijk: ja
- Voldoende info opmaak aanpak behoud in situ?: ja

Gevolg: einde vooronderzoek, **resultaat:** PvM Behoud in situ

Figuur 2: Beslissingsboom bij de afweging voor noodzaak tot verder onderzoek³

³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016, fig 3

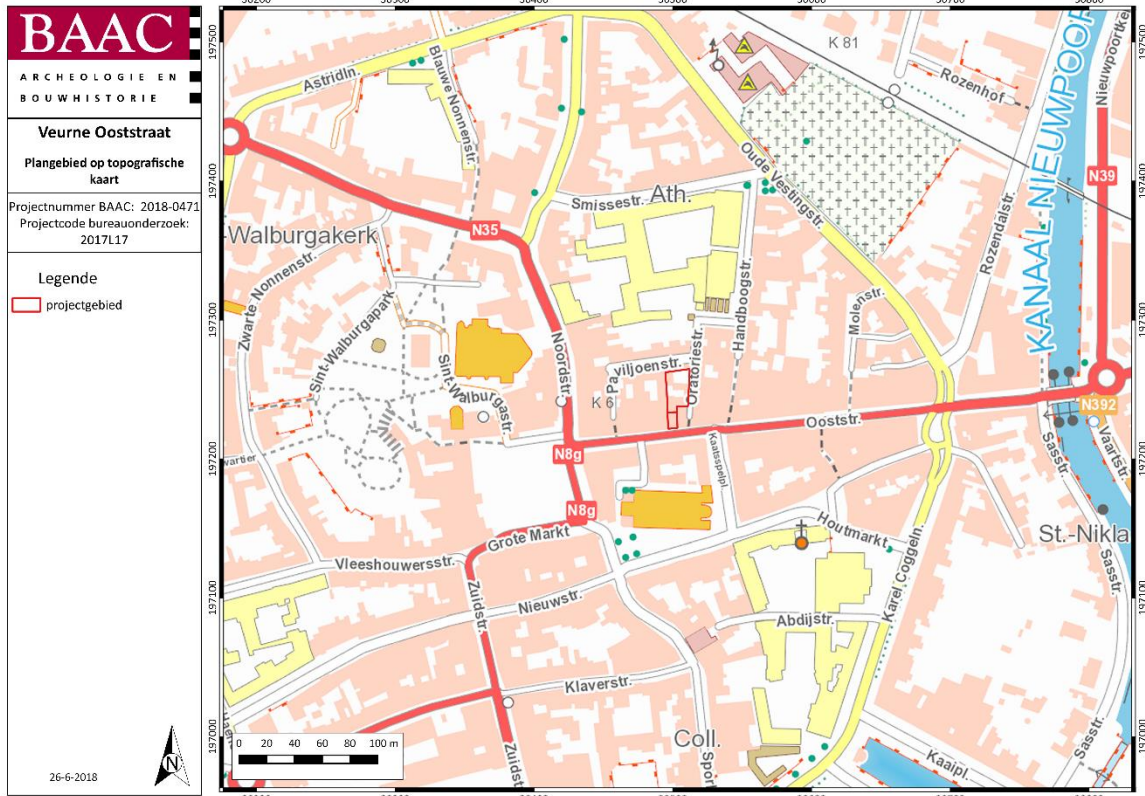
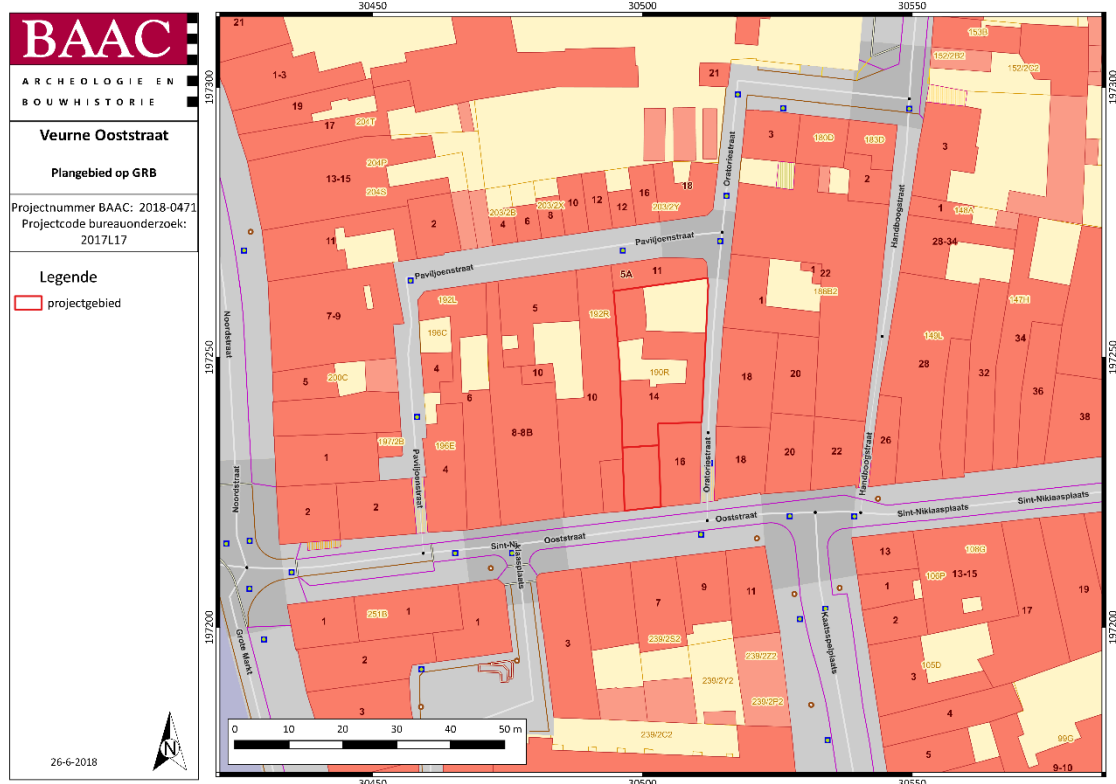
1.4 Bepaling van de maatregelen

Mogelijkheden behoud in situ: De geplande bodemingrepen verstoren slechts deels archeologische restanten. Deze bodemingrepen zijn echter essentieel binnen de uitvoer van de beoogde werken. De bodemingrepen kunnen met andere woorden niet verplaatst of geannuleerd worden. Binnen de omvang van deze ingrepen is echter geen mogelijkheid tot relevante kennisvermeerdering en behoud in situ van de vindplaats is mogelijk binnen de resterende uit te voeren plannen.

2 Programma van maatregelen: Behoud in situ

2.1 Administratieve gegevens

Naam site	Veurne, Ooststraat	
Ligging	Ooststraat 14, Veurne, provincie West-Vlaanderen	
Kadaster	Afdeling 1, Sectie A, perceelnummers 190r	
Coördinaten	Noordwest: x: 30494.27	y: 197263.90
	Noordoost: x: 30512.11	y: 197264.70
	Zuidwest: x: 30496.29	y: 197233.37
	Zuidoost: x: 30512.01	y: 197222.03
ID Archeologienota	ID6868	
Projectcode BAAC Vlaanderen	2018-0471	
proefputtenonderzoek	Projectcode	2018E96
	Erkend archeoloog	Jeroen Vanden Borre (Erkenningsnummer: 2015/00021)
	Betrokken actoren	Ben Terry (archeoloog) Sarah Schellens (archeoloog) Ron Bakx (aardewerkdeterminatie)
	Betrokken derden	/

Figuur 3: Plangebied op topografische kaart⁴Figuur 4: plangebied op GRB⁵⁴ AGIV 2018a

2.2 Afbakening site

De afbakening van de site kan vereenzelvigd worden met de afbakening van het projectgebied. Dit gaat om een zone van ca. 440m². Hier werden verschillende sporen aangetroffen, waaronder ophogingslagen, afvalbakken, kuilen en muurresten. Deze manifesteerden zich echter pas vanaf 60 cm tot 1 m onder het maaiveld. Deze sporen zullen bijgevolg hoogst waarschijnlijk niet geraakt worden bij de geplande werken.

2.3 Strategie tot behoud in situ

De bouwplannen dienen niet aangepast te worden voor het behoud *in situ*. De geplande graafwerken kunnen verder uitgevoerd worden waarbij archeologisch waardevolle lagen of sporen waarschijnlijk niet geraakt worden.

2.4 Technische vereisten uitvoering

In het Verslag van Resultaten en Programma van Maatregelen van de bekrachtigde archeologienota (ID6868) werd vermeld dat de verstoringsdiepte voor het overgrote deel van de werken, te weten het plaatsen van de vloerplaat, tot maximaal 40 cm diep onder maaiveld zou gaan. Het is bijgevolg noodzakelijk dat deze verstoringsdiepte aangehouden wordt en **niet dieper dan 40 cm** verstoord wordt.

Echter, omwille van funderingstechnische redenen is de plaatsing van een funderingssleuf noodzakelijk. Ook de plaatsing van enkele waterputten zijn nodig voor de geplande werkzaamheden. Deze zullen een zone van max. 40 m² tot 2 m diep verstoren. Nabij de waterputten worden vier infiltratiekratten geplaatst. De diepte van de uitgraving voor deze kratten blijft echter binnen het pakket dat de aanwezige archeologie afdekt (max 77 cm onder maaiveld in een zone waar het archeologisch niveau op 100 cm onder maaiveld zit). Bovendien hebben de kratten een beperkte omvang (236x101cm).

De sleuf en waterputten zorgen slechts lokaal voor verstoring, maar dit is te beperkt om een opgraving te adviseren. Er is binnen de contouren van deze werken dan ook geen relevante kennisvermeerdering mogelijk die meer zou opleveren dan reeds geweten is op basis van de resultaten van het proefputtenonderzoek.

De uitvoerder verbindt zich er toe zich aan deze dieptes en afmetingen te houden.

2.5 Fasering van uitvoering

Het overgrote deel van de werken bestaat uit het aanleggen van de vloerplaat. Deze zal in een keer aangelegd worden. De bijbehorende funderingssleuven zullen min of meer gelijktijdig worden uitgegraven. De werken kunnen al bij al worden beschouwd als uitvoerbaar in een enkele fase. Bijgevolg is een gefaseerde uitvoering niet nodig.

2.6 Competenties uitvoerder

De uitvoerder van de grondwerken dient niet te beschikken over specifieke competenties.

2.7 Risicofactoren bij uitvoering

Bij de nieuwe bouwplannen worden er geen risicofactoren voorzien.

⁵ AGIV 2018b

3 Lijst met figuren

Figuur 1: plangebied met aanduiding aangetroffen sporen en geplande werkzaamheden dieper dan 40 cm op GRB.....	4
Figuur 2: Beslissingsboom bij de afweging voor noodzaak tot verder onderzoek.....	6
Figuur 3: Plangebied op topografische kaart	9
Figuur 4: plangebied op GRB.....	9

4 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016. Code van Goede Praktijk.

AGIV, 2018a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks.

AGIV, 2018b. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Grootchalig Referentiebestand (GRB).

DEVROE, A., 2018a. Archeologienota Veurne, Ooststraat. Verslag van resultaten (ID6868)

DEVROE, A., 2018b. Archeologienota Veurne, Ooststraat. Programma van maatregelen (ID6868)